

Pavle Šegula (1923–2017) in njegov pomen za poznavanje domačih in tujih raziskav s področja kriosfere

Miha Pavšek*

Konec leta 2017 smo se na kranjskem pokopališču planinski prijatelji poslovili od Pavleta Šegule, ki je več kot pol stoletja spremljal številne tuje in večino domačih raziskav o snegu, ledu, plazovih in ledenikih ter seznanjal z njimi tako strokovno kot tudi splošno javnost. Neprecenljiv pa je seveda njegov prispevek k povečanju varstva in zaščite pred snegom in snežnimi plazovi, saj je bil med pobudniki ustanovitve Podkomisije za snežne plazove (danes Komisija za reševanje iz plazov) pri Gorski reševalni službi (GRS) Slovenije ter za izdelavo lavinskega katastra in delovanje lavinske službe. Velik del izjemnega bibliografskega opusa posega neposredno in posredno s področja kriosfere. Čeprav imamo v slovenskih gorah samo nekaj hektarov stalno poledenelega površja in le sezonsko zamrznjena tla, pa je razumevanje delovanja teh procesov in njihovih posledic pomembno tudi za preventivo na področju varstva in zaščite pred pojavi snega, ledu in snežne erozije.

Ključne besede: kriosfera, značilnosti snežnih plazov, nevarnosti v gorah, lavinska preventiva, Slovenija

Key words: cryosphere, avalanche characteristics, mountain hazards, avalanche prevention, Slovenia

Uvod

Občudujoč njegovo življenjsko pot in delo ter bogastvo in raznovrstnost znanj, ki nam jih podajal in zapustil, sem ob odhodu planinskega prijatelja, s katerim sva se sporazumevala kot bi bila vrstnika, razmišljal tudi o njegovem prispevku s področja kriosfere. Bolj kot z raziskavami ali v današnjem času s projekti je s svojim delom poskrbel, da je prišlo znanje in izrazje o snegu, ledu in plazovih tudi v naše kraje, hkrati pa skrbel za seznanjanje s tovrstnimi raziskavami doma in na tujem. To pa je seveda temeljnega pomena za vsako stroko, tudi lavinologijo in nivologijo (plazo- in snegoslovje) oziroma širše, za raziskave s področja kriosfere.

Več kot 200 bibliografskih zapisov ima samo v Planinskem vestniku, okrog 170 v COBISS-u (knjižnični informacijski sistem, ki ga uporabljajo knjižnice v Sloveniji; prvi zapis je iz 1951 in zadnji iz leta 2013) in skoraj 40 v reviji Ujma, ki jo izdaja Uprava RS za zaščito in reševanje. Nekatera dela se ponavljajo, še več pa je tistih, ki so ostala izven teh in drugih bibliografskih pregledovalnikov. Še precej več kot je govoril – pri tem je skrbno pazil na izrazje, besedotvorje in skladnjo – je pisal. Posebej ga je kdaj razjezilo nesodelovanje ljudi, ki bi lahko oziroma celo morali med seboj sodelovati. Zanimalo ga je prav vse, še posebej pa tisto, kar je bilo povezano s snegom, ledom in plazovi. Za vse znanja in napredka željne je bil odprta knjiga, pravi leksikon in hkrati enciklopedija, tudi jezikovna, na dveh nogah.

Bogata in ustvarjalna življenjska pot

Pavle Šegula se je rodil v Kranju in se že v mladih letih zagledal v gore, komaj 21-leten pa je odšel v partizane. Bil je vedoželjen, še posebno ga je veselilo učenje elektrotehnike in

* Geografski inštitut Antona Melika, ZRC SAZU, Novi trg 2, Ljubljana

tujih jezikov, za kar je izkoristil vsak prosti čas. Postal je odličen radiotelegrafist, po vojni pa je študiral ob delu in leta 1957 diplomiral na fakulteti za elektrotehniko. Bil je med glavnimi organizatorji radioamaterskih klubov v Ljubljani in deloval kot inštruktor po vsej Sloveniji. S svojim mladeniško neugnanim poletom in delavnostjo je bil izredno priljubljen. S skromnostjo in preprostostjo se je približal prav vsakemu, vsakomur je ponudil dobro besedo, strokovni pogovor in dejansko pomoč.

Po nesrečnem naključju, pri katerem je na zasneženem Storžiču izgubil prijatelja, je sklenil, da mora s svojo energijo in znanjem pripomoči, da bi bilo nesreč v gorah čim manj. Priključil se je planincem in gorskim reševalcem ter začel z neutrudnim vzgojnoizobraževalnim delom. Izkazal se je kot odličen organizator; kjerkoli je bil, česar koli se je lotil, je vedno pokazal, kaj zmore. Njegova neverjetna delavnost ga je kmalu pripeljala v upravni odbor Planinske zveze Slovenije, leta 1960 pa v Komisijo za gorsko reševalno službo. Prav pri slednji je našel najplemenitejše poslanstvo, njegovo delo v okviru te komisije pa je obrodilo najžlahtnejše sadove. Takrat je začel skrbeti za ustrezno uporabo brezžičnih radijskih zvez v planinstvu in pri reševanju, ukvarjal se je z organizacijo raznih srečanj in v naslednjih letih poskrbel, da je večina planinskih postojank dobila brezžično radijsko povezavo. Svoje znanje je prenašal na druge, predaval na posvetovanjih in seminarjih ter pripravljajl ustrezno gradivo – od prevodov tuje literature do samostojnih strokovnih izdaj.

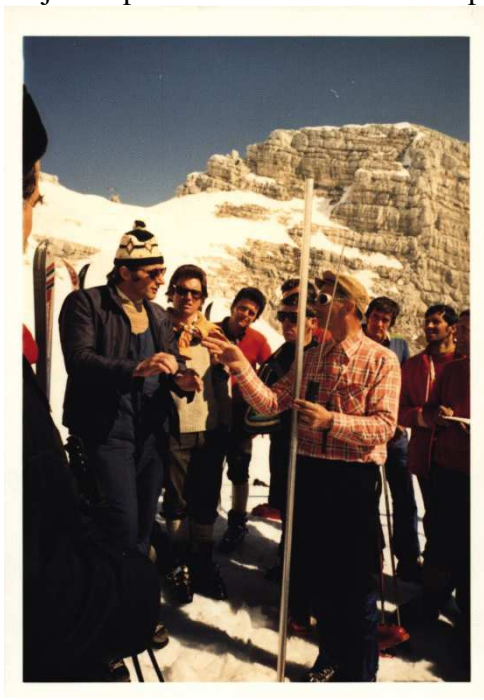

Slika 1 - Pavle Šegula na tiskovni konferenci na PZS v začetku leta 2015 (Foto: Pavel Oman).

Govoreč več jezikov je bil izredno dobrodošel na zboru IKAR (Mednarodna organizacija za gorsko reševanje) leta 1962 na Vršiču. Takrat je bila v okviru te

organizacije ustanovljena Podkomisija za reševanje iz plazov. Takoj je postal njen član, svojemu elektrotehniškemu znanju pa je začel dodajati še spoznanja o snegu in snežnih plazovih ter se osredotočil na njihovo raziskovanje. Kot izredno študijski človek in navdušen gornik je vse od tlej dejavno in častno zastopal GRS v tej mednarodni organizaciji, v kateri je deloval skoraj polna tri desetletja. Povsem upravičeno je bil deležen izrednega mednarodnega ugleda in posebnega priznanja kot zaslužni član te organizacije.

Nevarnost plazov v gorah, ob tem pa varovanje človeških življenj v plazovitih območjih, vse to je bilo zanj ne le izziv, ampak tudi življenjska naloga. Z velikim veseljem in požrtvovalnostjo se je posvetil preventivi med dejavnostmi v naravi, še posebej v hribovitem in goratem svetu. Temeljito je zbiral in raziskoval dosegljivo svetovno literaturo, še posebej o snegu in plazovih, svoje znanje pa nesebično posredoval naprej. Želel si je, da bi njegova opozorila prišla prav do vsakega obiskovalca gora, zato se je neutrudno oglašal s praktičnimi preventivnimi članki v dnevnem časopisju, strokovnih glasilih in revijah ter opozarjal na najrazličnejše nevarnosti v gorah, zlasti na snežne plazove. Leta in desetletja so skoraj v vsaki številki Planinskega vestnika izhajali njegovi članki, zapisi in opozorila; nizal je gradiva in poročila s simpozijev mednarodne reševalne organizacije IKAR, s seminarjev in posvetov GRS ter obiskov pri tujih gorskih reševalcih.

Slika 2 - Pavle Šegula med terenskim ogledom žičnic in smučišč na Kaninu spomladi 1976 (Foto: Marjan Saksida).

Bil je pobudnik in organizator različnih preventivnih tečajev, na primer posvetovanja Gore in varnost in še posebej vsakoletnih Dni varstva pred snežnimi plazovi (prvič leta 1975; sprva v Poljčah, nato v vojašnici na Rudnem polju na Pokljuki), ki so bili prvi takšne oblike na svetu. Prav tako je organiziral tečaje za vodnike reševalnih psov, minerske tečaje za umetno proženje snežnih plazov ter varnostne tečaje za javne uslužbence, ki lahko kdaj pridejo v stik s plazovi. Razvil se je v našega najboljšega poznavalca snega in njegovih preobrazb – plazoslovca brez primere. Začel je načrtno zbirati podatke za kataster plazov na Slovenskem, vodil pa je tudi evidenco lavinskih dogodkov, to je primerov nesreč s škodo ali poškodbami, ki niso bile usodne. Konec leta 1962 je postal tudi načelnik Komisije za odprave v tuja gorstva (KOTG) in s svojim nesebičnim delom odločilno

pomagal preseči velike težave in pognati kolesje slovenskih odprav v tuja gorstva, v katerih je bilo pomembno tudi znanje o ledu in ledenikih. V tej vlogi je deloval celo desetletje. Zelo dejaven je bil tudi v domači Škofji Loki; leta 1978 je bil med glavnimi ustanovitelji tamkajšnje postaje GRS.

Večina ga je poznala predvsem kot dolgoletnega načelnika Podkomisije za snežne plazove pri Gorske reševalni službi Slovenije (danes zveza oziroma GRZS). Kljub poznim letom se je Pavle zlahka privadil na računalnike in elektronsko komunikacijo, a še vedno se je najraje pogovarjal, tako v živo kot prek telefona, najbolj pa se je razveselil obiska na domu v njegovi Suhi v Škofji Loki, kjer si med knjigami in priročniki »komajda videl skozi okno«. Znal je prisluhnti venomer in vsakomur, pri čemer ni obveljala le njegova, kar se je še posebej dobro obneslo pri pripravi najrazličnejših slovarjev.

Jagodni izbor njegovih bibliografskih enot

Kmalu po začetku delovanja so nastajale tudi njegove knjige: najprej prevod reševalnega priročnika (1972) iz francoskega in Gaylovih Plazov iz nemškega jezika, nato poglobljeno poglavje Bivanje in hoja po gorah v knjigi Življenje v naravi in leta 1977 temeljni, in še danes izredno priljubljeni priročnik Nevarnosti v gorah, planinski brevir za preventivo pri nesrečah v gorah. In končno še učbenik Sneg, led, plazovi in slovenski del slovarja mednarodnega združenja planinskih organizacij UIAA ter trojezični planinski slovar treh dežel. Kasneje je prevedel še ameriški priročnik Podhladitev, omrzline in druga škoda zaradi mraza in brošuro Gore in zdravje. Vsa navedena dela so med pionirskimi pri nas, zato so jih še danes z zanimanjem prebirajo tako strokovnjaki kot zainteresirana splošna javnost. Pripravil in uredil je jubilejne zbornike ob različnih obletnicah GRS, drugo knjigo prijatelja Cirila Pračka Vrnite mi moje sinove z gore (2000) ter z njo osnoval zbirko Med gorskimi reševalci. Leta 2001 je izdal še svojo gorniško avtobiografijo Križemkražem po gorah. Spodbujal in pomagal je tudi pri nastanku jubilejne knjige Reševanje v gorah ob stoletnici gorskega reševanja v Sloveniji leta 2012.

Slika 3 - Naslovnice najbolj znanih del Pavleta Šegule (Foto: Marko Zaplatil, ZRC SAZU).

Najštevilnejše so objave v Planinskem vestniku

Največ (prek 350) in večinoma poljudnih objav, je priobčil v Planinskem vestniku. Dejstvo, da so razvrščene v kar sedem kategorij, kaže širino njegovih nazorov in znanj ter posledično tudi objav. Pod alpinizmom najdemo predvsem poročila z odprav in taborov v tujini v času, ko je načeloval KOTG in tudi še kasneje (rubrika Slovenci v tujini, 1971), opisanih pa je tudi nekaj njegovih alpinističnih podvigov v domačih in tujih gorah. Pri naravovarstvu je že zgodaj opozoril na varovanje gorske narave (Gore naj bodo človeštvu na voljo neizumetničene, 1982) in opozarjal, da velikopotezni načrti, ki so jih imeli v 2. pol. 20. stoletja z našim gorskim svetom nekateri tedanji odločevalci, niso v skladu z varovanjem gorskega okolja. Svoj odnos do preteklosti in spoštovanja zgodovine je pokazal tudi v številnih člankih, ki jih je pripravil ob obletnicah najrazličnejši društev. Vešč je bil tudi potopisov z izletov ali daljših trekingov, še posebej iz manj znanih domačih in tujih gorah, tuje mu ni bilo niti kolesarjenje. Posebej rad je ime anekdote, iz katerih je potegnil uporabne nauke (gre torej za nekakšne planinske basni). Najobsežnejša so poročila med letoma 1962 in 1990 o delu planinske zveze in gorske reševalne službe, redne analize nesreč v zimskih sezonah doma in deželah IKAR, pri čemer je vedno opozarjal tudi na novosti, ki jih je videl v tujini oziroma bral o njih v tuji literaturi. Že omenjeno kritičnost kažejo tudi številni odzivi v pisnih bralcev. Večina njegovih prispevkov so pomembni dokumenti časa, ki so danes zelo dobrodošli zlasti, ko preučujemo posamezne teme kronološko. Katerekoli teme se je že lotil, vedno pa je opozarjal na varnost oziroma na varno doživljanje in izvedbo planinskih dejavnosti,

Prevajalski opus in revija Ujma

Neizmerno čaščenje domačega in znanje številnih tujih jezikov kaže tudi njegov prevajalski opus od prevoda skript francoske GRS (1967), prek številnih prevodov iz nemške literature o ukrepih za reševanje zasutih v plaz (1965), ABC za vodnike lavinskih psov (1964), Atlasu plazov (1981), pa Gaylovi Plazovi (1973), Gornikov svetovalec (1996), do francoskega zbornika Gore in zdravje (1990) ter angleškega o podhladitvi, omrzlinah in drugi poškodbah zaradi mraza (1990), in ne nazadnje v Ujmi o klasifikaciji snega v sezonski snežni odeji (1995) in preobrazbi snega (1998) ter o osnovah preobrazbe snega v reviji Življenje in tehnika (1998). Ne smemo pozabiti, da je objavil tudi številne prispevke v tujih zbornikih, najbolj redno pri IKAR-ju (Mednarodna komisija za reševanje v gorah), pa v Avstrijskem kuratoriju za varnost v gorah (po njihovem zgledu je spodbudil domače posvetovanje Gore in varnost ter uredil zbornike med letoma 1984 in 1990) ter na mednarodnih simpozijih in delavnicah o snegu in plazovih. Ne smemo pozabiti tudi številnih drugih publikacij, kjer je sodeloval kot urednik zbornika (zlasti GRS in PD PTT Ljubljana, slednjega med letoma 1973–2003) ali strokovni sodelavec oziroma kot soavtor knjig in brošur. Zadnji od zbornikov je bil Pračkov Vrnite mi moje sinove z gore (2000).

V reviji Ujma je objavil številne polemične članke o varstvu pred snežnimi plazovi v Sloveniji in spodbujal pristojne ter odgovorne k ustanovitvi državne lavinske službe kot jo poznajo v sosednjih alpskih deželah, kar se je v zadnjih letih vsaj deloma uresničilo in je potemtakem tudi njegova zasluga. Različni pregledi plazovitih območij po regijah, področjih (prometna infrastruktura), tematika preživetja pod snežnim plazom in lavinski psi, povezanost nosilcev varstva pred snežnimi plazovi, vse to in pa redni pregledi izbranih pomembnejših lavinskih objav iz tuje literature so napolnili marsikatero stran omenjene strokovne revije.

Objave s področja kriosfere

Na koncu se vrnimo k njegovi bibliografiji in se seznanimo podrobneje z bibliografskimi enotami, ki se dotikajo kriosfere. Že v začetku 90. let 20. stoletja je pisal o ledenikih Severne Amerike, v reviji *Življenje in tehnika* pa o osnovah preobrazbe snega (1998) in o skrivnostih ledu (2000). Revijo *Ujma* je izkoristil za seznanitev z zastružnimi zgradbami za krajevno zaščito pred kopičenjem živega snega (1993), za predstavitev publikacije Mednarodna klasifikacija snega v sezonski snežni odeji (1995), ki jo je pripravila delovna skupina Mednarodne komisije za sneg in led (ICSI) pri Mednarodni zvezi za znanstveno hidrologijo (IASH) in omogočil seznanitev domači javnosti. Njegov največji »otrok« in življenjsko delo (nastajal je poldrugo desetletje) je gotovo šestjezični slovar *Sneg in plazovi* (1995), kateremu je dodal še razlage gesel v slovenskem jeziku in je prvi te vrste na svetu. Z njim je na eni strani odprl tuja znanja domačim strokovnjakom ter utrl pot domačemu znanju v tujini. Pomembno je tudi njegovo sodelovanje pri Planinskem terminološkem slovarju (2002), kakršnega nima vsaka država, niti planinsko od nas bolj razvite alpske sosedje. Obe deli sta bili deležni velikega zanimanja strokovne in planinske javnosti. Poleg omenjenih je brez dvoma eno najpomembnejših njegovih del obsežna monografija *Sneg, led plazovi* (1986), nekakšen dva v enem oziroma »abecednik in katekizem« lavinologije (plazoslovja), vključno z nivologijo (snegoslovjem). To področje je pokrival še v okviru številnih drugih priročnikov na primer za izobraževanja in zborovanja gorskih reševalcev, minerje snežnih plazov (s podpoglavjem *Namerno proženje snežnih plazov*, 1967), smučarskih vaditeljev in učiteljev, mladinskih planinskih vodnikov in vodnikov planinskih šol. Veliko je tudi njegovih pregledov problematike snežnih plazov, najbolj obsežen tovrsten prispevek je pripravil za domače Loške razglede. Pogosto je spisal le nasvete v obliki enkratnih prispevkov ali v nadaljevanjih (podlistek, rubrika) za bolj varno gibanje oziroma hojo v gorah, kjer je opozarjal na najpogostejše pomanjkljivosti obiskovalcev gora, ki lahko privedejo tudi do nesreč z najhujšim izidom.

Namesto zaključka

Čeprav je bila Sekcija za kriosfero v okviru SZGG ustanovljena že po njegovem aktivnem udejstvovanju v planinstvu, pa je s svojim delom in objavami pustil za seboj neizbrisen pečat, predvsem pa olajšal ustanovitev sekcije in njeno delovanje v prihodnosti. Zadnji avtorski prispevek Pavleta Šegule v COBISS-u datira iz leta 2006 in ga je torej zapisal pri svojih 83 letih. Morda je prispevek najlažje skleniti kar s Pavletovimi lastnimi besedami, ki jih je zapisal v priložnostnem povzetku svojega življenja na začetku tega stoletja: »Če se vprašam zakaj tako, je vselej odgovor, da prav gotovo zaradi želje koristiti skupnosti na način, kot to lahko najbolje in najlažje storim. V tem delu, razen samega delovanja in veselja nad skupnimi dosežki, nisem nikoli iskal osebnih gmotnih koristi; če bi ne bil tak, ne bi bilo tudi marsikatero knjige, skript ali članka. Zato sem imel pri delu razmeroma proste roke, zagotovo pa mi je bilo prihranjeno prenekatero razočaranje.«

Nam pa je zapustil velikansko dediščino, del katere je povezan tudi z znanji in raziskavami s področja kriosfere in se je ne bi sramovali niti največji alpski narodi. S svojim delom in življenjem nam je pokazal, da lahko brez sramu in zavisti stopimo ne le ob njihov bok, temveč da spadamo mednje. Zgled, ki ga velja čislati tudi v domačem stanovskem združenju, ki povezuje strokovnjake in vse tiste, ki jih na kakršenkoli drug način zanimajo področja, povezana z geodezijo in geofiziko ter njihovimi panogami.

Zahvala

Prispevek temelji na raziskovalnem programu Geografija Slovenije (P6-0101) in infrastrukturnem programu (I0-0031) Naravna in kulturna dediščina, ki ju financira Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.

DODATEK:

Pavle Šegula - izbor knjig(A), člankov (B) in predavanj (C) s področja kriosfere:

A: KNJIGE

AVTORSKE

1. Nevarnosti v gorah; Izdala: Planinska založba, 1978
2. Sneg, led, plazovi; Izdala: Planinska založba, 1986
3. Priročnik za gorske reševalce; Izdala: Komisija za GRS pri PZS, 1972, soavtor; poglavje: Nevarnosti (*Strela, Plazovi, Preventiva*) in poglavje: *Sredstva za zvezo in sporazumevanje*
4. Priročnik za minerje snežnih plazov; skripta, 1967; avtor II. dela: *Namerno proženje plazov*. Soavtor Danilo Belšak
5. Priročnik za minerje snežnih plazov; skripta; 2. izdaja; 1997
6. Priročnik Sneg, preobrazba snega, plazovi, reševanje iz plazov; skripta; 1998
7. Šestjezični slovar sneg in plazovi; 1995, izdala: Komisija za GRS pri PZS
8. Zbornik seminarja CZ, Kranj 1980; prispevek: *Obezbedjenje od snežnih lavina u Sloveniji*
9. Loški razgledi 36, 1989; prispevek: *Snežni plazovi na območju občine Škofja Loka*
10. Vaditelj smučanja, 1970; poglavje: *Nevarnosti v gorah*
11. Zbornik Alpsko smučanje, 1992, 1996, prispevek: *Sneg, plazovi, smučanje in varnost*
12. Program snovi za mladinske vodnike in vodnike planinske šole; izdala PZ PZS, 1970, avtor poglavja *Nevarnosti v gorah*
13. Planinski vodnik; izdala PZ PZS, 1982; avtor poglavja *Nevarnosti v gorah*
14. Planinski terminološki slovar, Založba ZRC, SAZU, 2002, soavtor, nosilec gesel: *sneg in plazovi*

PREVODI TUJIH KNJIG

1. Priročnik Gorska reševalna služba v Franciji; skripta, 1961 (F.F.M., 1960: *Le Secours de Montagne en France*, 1960);
2. Plazovi, 1973, PZ PZS, 1973 (Albert Gayl: *Lawinen*)
3. Nujni ukrepi za reševanje zasutih v plazu; 1965 (*Dringliche Maßnahmen zur Rettung Lawinenverschütteter* – Zbornik 1. Simpozija Fondation Internationale Vanni Eigenmann, Davos 1963)
4. ABC za vodnike lavinskih psov, 1964 (Sepp Isslitzer: *ABC für Lawinhundeführer*, ÖBRD, Landesleitung Tirol, 1962)
5. Atlas plazov, ilustrirana klasifikacija plazov (*Avalanche atlas*, UNESCO, 1981; prevod angleško-francosko-nemško-rusko-španskega izvirnika; (v tipkopisu)

6. Gornikov svetovalec, 1996 (Walter Siebert, Willi Jungmeier: *Alpin Ratgeber*)
7. Podhladitev, omrzline in druge poškodbe zaradi mraza, 1990 (J. A. Wilkerson, Cameron C. Bangs, John S. Hayward; naslov izvirnika: *Hypothermia, Frostbite and other Cold Injuries*, 1986; Izdala založba The Mountaineers, 1986)
8. Gore in zdravje, 1991 (Izdali: A.R.P.E, SANDOZ, F.F.M.E, naslov izvirnika: *Santé et altitude*, avtorji: C. Rathat, J-P Richalet, J-P Herry, H. Chardonnet, 1990)
9. Mednarodna klasifikacija snega v sezonski snežni odeji; izšlo v reviji UJMA, št. 9, 1995; (Publikacija ICSI of the IASH & International glaciological Society, 1990, naslov izvirnika: *The International Classification for Seasonal Snow on the Ground*)
10. Osnove preobrazbe snega 1 in 2; študija: Samuel C. Colbeck; izšlo v reviji Življenje in Tehnika, marec in april 1998
11. Preobrazba snega; študija: Claude Sergent, revija Neige et Avalanches, št. 83/1998; naslov izvirnika: *Les Metamorphoses de la Neige*. Izšlo v reviji UJMA, 2001

UREDNIK IN/ALI SOAVTOR KNJIG, BROŠUR, ZBORNIKOV

1. Zbornik GRS 1912–1982; Izdala PZ PZS, 1982; (urednik in soavtor)
2. Zbornik GRS 1912–1987; Izdala PZ PZS, 1987; (urednik in soavtor)
3. Vrnite mi moje sinove z gore; samozaložba; avtor Ciril Praček, 2000
4. Zbornik 2. posveta Gore in varnost; Izdala Komisija za GRS pri PZS, 1984
5. Zbornik 3. in 4. posveta Gore in varnost; izdala Komisija za GRS pri PZS, 1985/86
6. Zbornik 5. posveta Gore in varnost; tipkopis, ni bilo publicirano; 1990
7. Zbornik 2. posveta zdravnikov GRS, 1987
8. Signali; glasilo PTT Podjetja Ljubljana 1971–1975; glavni in tehnični urednik, avtor uvodnikov, reportaž, splošnih člankov in fotografij
9. Zbornik 20 let PD PTT Ljubljana, 1973; sourednik, avtor prispevkov: *Na obisku pri koroških planincih in Na Piku Lenina*
10. Zbornik 25 let PD PTT Ljubljana, 1979; prispevek: *Bogastvo planinskega sveta*, soavtor uvodnika
11. Zbornik 40 let PD PTT Ljubljana, 1994; prispevek: *Hoja v gore – za vsakogar nekaj*
12. Zbornik 50 let PD PT Ljubljana, 2003, prispevek: *Izleti PD PTT Ljubljana po avstrijskem Koroškem*

B. ČLANKI

I. V domačih revijah

1. 1. Alpinistični razgledi (prevodi in izvorni prispevki)
2. 2. Obramba in zaščita (4 članki s področja reševanja in varnosti pred snežnimi plazovi)
3. 3. UJMA (področje varnosti pred snežnimi plazovi; 37 člankov)
4. 4. Planinski vestnik 1962–2001 (leposlovje o hoji po gorah, varnost, organizacija, GRS, KOTG; okrog 350 člankov)
5. 5. Zdravje
6. 6. Svobodna misel (gore in partizanstvo); 2 članka
7. 7. Življenje in tehnika (tehnični članki, varstvo pred plazovi, sneg, preobrazba snega, škoda zaradi plazov); okrog 50 člankov
8. 8. Radioamater (tehnični članki); okrog 5 člankov
9. 9. Delo, Dnevnik (varnost v gorah, plazovi, okrog 300 prispevkov)

10. 10. Razni drugi prispevki, študije, zapisi o ogledih ipd. (24 prispevkov)

II. Prispevki v tujih zbornikih

1. Zborniki Avstrijskega kuratorija za varnost v gorah 1973, 1987/1, 2, 1989/1, 2, 1990, 1997 (Jahrbuch des Österreichischen Kuratorium für alpine Sicherheit 1973. 1987, 1989,1990,1997)
2. Mednarodni simpozij o snegu in plazovih, Chamonix, 1978; referat: Pravilnik o varnosti na organiziranih smučiščih v Jugoslaviji (*Règlement pour la sécurité des pistes en Yougoslavie*)
3. Mednarodni simpozij o snegu, ledu, plazovih, Chamonix, 1991; referat: Dan varstva pred snežnimi plazovi (*La journée de la secourité contre les avalanches en Yougoslavie*)
4. Kongres cestarjev Jugoslavije, Naum, 1989; referat: *Zaščita cest pred zameti (cestni promet, snežni plazovi, zameti)*
5. Posvetovanje voda in ceste, Novo mesto, 1996; referat: *Predlog spremljanja zasutih cest po snežnih plazovih in zametih*

C. PREDAVANJA IN ODDAJE

1. Radio Ljubljana, športno uredništvo (155 predavanj)
2. Radio Žiri (66 predavanj)
3. Dnevi varstva pred snežnimi plazovi (Poljče, Rudno polje, ... redno od leta 1975 dalje).